

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

ความรุนแรงในครอบครัว เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในทุกสังคมในทุกประเทศทั่วโลก รวมถึงสังคมไทยด้วย ผู้ที่ตกอยู่ในสถานะที่ด้อยกว่า และเป็นผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงส่วนใหญ่มักพบว่าเป็น “เด็กและสตรี” โดยมีผู้กระทำส่วนใหญ่เป็นผู้ชายที่อยู่ในครอบครัวเดียวกันมากกว่าการกระทำจากคนแปลกหน้า ยิ่งส่งผลให้ผู้ถูกระทำที่เป็นเด็กและสตรีต้องตกอยู่ในสภาวะที่ยากลำบาก อาจถูกระทำซ้ำ โดยไม่สามารถหาช่องทางคลี่คลายปัญหาได้ ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงบางราย คิดว่าเป็นเรื่องอับอาย เป็นความผิดของตนเองหรือว่าเป็นเรื่องที่ตนยอมรับการกระทำรุนแรงได้ จากการประชุมประเทศทั่วโลก ตั้งแต่ปี 2544 - 2551 เชื่อว่าสามีทุบตีหรือทำร้ายภรรยา นั้นไม่ผิด ผู้หญิงเอเชียร้อยละ 41 เชื่อว่า การถูกสามีทุบตีเป็นเรื่องรับได้

ในสังคมไทยปัญหานี้มีมาตั้งแต่ในสมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากทัศนคติของคนในสังคมเห็นว่า ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาส่วนตัว เรื่องทะเลาะระหว่างสามีภรรยาหรือบุคคลในครอบครัว เป็นเรื่องกระทบกระทั่งกันภายในครอบครัวที่คนภายนอกไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว ทำให้ผู้กระทำความรุนแรงไม่ได้รับการช่วยเหลือเยียวยาอย่างทันที่หรือถูกกระทำซ้ำ หากไม่มีมาตรการกลไกใดแทรกแซง ก็อาจทำให้ความรุนแรงลุกลามใหญ่โตจนยากที่จะแก้ไขเยียวยา

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ความรุนแรงในครอบครัวซึ่งส่วนใหญ่เกิดกับเด็กและสตรี เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่กระทบต่อสวัสดิภาพและความปลอดภัยในชีวิตและร่างกาย ผู้ถูกระทำมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐจากการถูกระทำรุนแรงและเนื่องจากปัญหาความรุนแรงในครอบครัวนั้น มีความละเอียดอ่อนซับซ้อนเกี่ยวพันกับบุคคลใกล้ชิด และมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการทำร้ายร่างกายระหว่างบุคคลโดยทั่วไป ดังนั้นการใช้มาตรการทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญามาบังคับกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัว จึงไม่เหมาะสม เนื่องจากกฎหมายอาญามีเจตนาที่ลงโทษผู้กระทำความผิดมากกว่าที่จะแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด หรือปกป้องคุ้มครองผู้กระทำกฎหมายอาญาไม่มีมาตรการใดๆที่จะมาให้ความช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายในเบื้องต้น หากตำรวจรับแจ้งความก็เป็นคดีอาญาทั่วไป คือ จำคุก ปรับ ปล่อยอาญา คุมประพฤติ ถ้าจำเลยรับสารภาพ ผู้เสียหายไม่มีสิทธิร้องขอความเป็นธรรมแต่จำเลยมีสิทธิแถลง มีสิทธิได้รับการประกันตัว นอกจากนี้กฎหมายอาญายังไม่มีมาตรการคุ้มครองชั่วคราวมารับรอง หรือมาตรการที่จะนำไปสู่การฟื้นฟู ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำความผิด การลงโทษจำคุก เช่น การส่งไปบำบัดรักษา ทำให้ผู้กระทำผิดหันมากระทำความรุนแรงซ้ำอีก และอาจรุนแรงกว่าเดิม ผู้ถูกระทำบางคนไม่มีที่ไป อาจซึมเศร้าและคิดฆ่าตัวตาย หรือบางคนเมื่อผู้กระทำซึ่งเป็นผู้หาเลี้ยงหลักถูกลงโทษจำคุก ผู้เสียหายหรือบุคคลในครอบครัวอาจสูญเสียรายได้ไป อีกทั้งกระบวนการทางอาญาใช้เวลานาน ทำให้สตรีต้องแบกรับภาระในครอบครัวและขาดที่พึ่ง ตลอดจนความอับอายในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้สตรีไม่อาจหาทางออกจากปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเฉพาะในการแก้ไขปัญหานี้ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2550

นายกันทร กฤตรัชต์นันต์

นิติกร